

Original side 264 a:

Tårneå Lappmark

Anno 1718 d. 31 Januarii, 1. 3. 4. Febru. höltz Ordinarie Laga Ting med Allmogen af Tårneå Lappmarck uppå Juccasjärfwi Tingställe i Närwaro af Befallningzman Wählbde. Petter Pipping, Tingz Tolcken Abraham Abrahamsson samt fölliande Nämдемән

Olof Henriksson Nyman i Sariwuoma
Lars Olsson Gunnar ibidem
Jon Henriksson Hänte ibid.
Henrik Mikkelsson Biörndahl i Talma
Henrik Eriksson i Keinuosuando
Johan Henriksson i Lainio
Per Persson Påcka i Calixwouma
Johan Larsson Påwe i Luspajerf
Olof Henriksson Kyrckiowärth
Mikkel Henriksson i Saariwuoma
Nils Johansson Keysare i Wettisjerf
Jon Nilsson Utza el. Inga i Katsjerf

1.

Uthlystes Tinget efter wanligheten samt tillbörlig Tingzfriid och Publicerades Allmogen till Rättelse Åtskilliga Kongl. Mtz. Placater och förordningar äfwen såsom uti de södra Lappmarckarne, hwilka uti något måhl kunna Angå denna Landsorten, wederbörande till underdånig efterlefnad.

2.

I Anledning af Högl. Kongl. Hoff Rättens universale af d. 12 Novemb. 1712 blifwer den Inteckning som Hans Andersson i Kiockjerf gjorde, angående ingången förliikning med Henrik Ivarsson om sluttit Giftarmåhl med sin dotter, nu uthsluten

Original side 264 b:

Emedan den samma blifwit Högl. Kongl. Hoff Rätten i underdån-ödmiukhet till hwilka försänder af d. 21 April 1718 som här medelst antecknat warder.

3.

I Anledning af Högl. Kongl. Hoff Rättens Universale af d. 12 Novemb. 1718 blifwer den Inteckning som Brukz Karlen Hans Hansson i Jonuswando gjorde, angående uthlagornes till halfz betahlande för Mikkel Henrikssons Agor in Taborgzberg, nu uthsluten, emedan den

samma blifwit Högl. Kongl. Hoff Rätten i underdån-ödmiukhet till handa försänder af d. 21 April 1718 som här medelst Antecknat warder.

4.

I Anledning af Högl. Kongl. Hoff Rättens Universale af d. 12. Novemb. 1718 blifwer den inteckning som Torfast Abrahamssons Änckia hustru Anna Grap ifr. Tårneå gienom des Fullmächtige Lappen Anders Mortensson, samt hennes Syskonebarn Salomon Grap vice versa giorde Angående någon skuldfordran, nu uthsluten, emedan denn samma blifwit Högl. Kongl. Hoff Rätten i underdån-ödmiukhet tillhanda för sänder af d. 21 April 1718 som här medelst antecknat warder.

5.

Lappmannen Nils Nilsson Mangi ifr. Caliauoma som uppå Tingz Platzen kommit at eftersökia, dömes för uppropetz försömmelse till 1 dlr. Smt. och det i Anledning af Rättegångz Förordningens 2 § de Anno 1695, d. 4 Julii, Äfwen Sammaledes blifr.

Original side 265 a:

Jöns Mikkels-
son Sagare ifr. Pilijerfvi sakfälter till 1 dlr. Smt. Rättens
Ensak för uppropetz försummelse.

6.

Beträffande dett Kärämähl som Bonden Olof Jönsson Kyro ifr. Pello by och öfwer Tårneå Sochn förar emot lappen Nils Nilsson Mangi om Giäld samt hustru Sara Turkie om en Reen som hon för 6 Åhr sedan uti Antikarven skall låfwat honom i Brudgåfwa, så emedan ingen af desse Swarande hade något Reelt här emot att inwända sedan Rätten deras Anförde tahl och säio noga öfwerwägat;

Ty Resolverades at Lappen Nils Nilsson Mangi bör betahla till Bonden Olof Jönsson Kyro ifr. Pello dess giäld af 1 1/2 kanna Bränwiin med sielfwa ottingen Nembl. 4 dlr. 16 öre Smt. samt hustru Sara Turkin uti Nederbyn betalar honom en Leeja som han uti Capellanen hr. Isak Tornbergs närwaro låfwat åt berörde Olof Jönsson uti Brudgåfwa, börandes han derjämte bekomma uti omkästningar af Nils Nilsson Mangi 1 dlr. Kmt. och de sålunda Åthskilda.

7.

Sedan Kärade Bonden Mads Hansson i Pajala till Nybyggaren Jöns Mikkelsson Sagare om 2 Skiähl Korn samt 1 par Strömpor som han för några Åhr sedan skall till Sagaren Bergat, och Ehuruwähl han

sedermera skall åthskillige gångor Kraft honom derföre, har

Original side 265 b:

Bonden

derigienom ändå intet kunnat komma till sin betahlning uthan har nu nödgatz att resa denna långa wägen ifr. Pajala by att sökia Tingz Rättens assistence;

Jöns Mikkelsson Sagare sökte fuller inwända som skulle han igienom resande skickat honom till börlig betahlning, men som han på intet sätt förmätte det at bewiisa;

Ty pröfwar Tingz Rätten skiähligt det bör Jöns Mikkelsson Sagare i Pilijerf betahla åt Bonden Mads Hansson i Pajala 2 Skähl korn samt 1 par strompor elr. i dess ställe Peningar för kornet efter Marckgången med tiiden 6 mark för Skp. samt äfwen så mycket för stromporne med liika Rättegångz omkostningar, blifwandes Summan 6 dlr. Kmt. och de härmed åthskilde.

8.

Sedermera opwiiste Befallningzman Wählde. Petter Pipping Högl. Kongl. Hoff Rättens Resolution af d. 4 Junii 1717 hwar utinnan Tingz Rättens fälte uthslag af d. 4 febr. 1716 öfwer Nybyggaren Jöns Mikkelsson Ullat approberes, att han för den tillstånne stölden uppå dess Afledne Broders saker bör Ehrläggia 3 dubbla böter som är 30 dlr. 12 öre Smt. samt En Söndagz uppenbara Kyrckkioplicht undergå; Fördenskull som han nu intet hade at betahla böterne med blef han med Kropzpflicht af Straffader samt sedermera till Ven. Minist. Remitteradez.

Original side 266 a:

9.

Wiid samma tillfälle påminte wederbörande Cronones betient at såsom uti denne Församlingen dråp är tiimat och sanfärdeligen efter åthskilligie håldne ransakningar är befunnit att Mikkel Mikkelsson som Allhålgone tiiden 1713 död i skogen igienfunnitz, skall af annars Mans handawärkan fått sin bane, hwars Ophafz Man nu icke mera lärar igienfås, sådan Alle Mistänckte och här öfwer Examinerade Personer icke allenast blifwit af Tingz Rätten frii ehrkiände uthan och Högl. Kongl. Hoff Rätten sådant slut igienom des Resolution af d. 4 Janu. 1717 Approberat, Om icke då häradet wiid sådan händelse efter lag bör här före komma at ansees.

Så emedan Tingz Rätten intet kunde denna påminnelsen Aldeles ogilla, tillspordes nu samtelige Tolfmän med alle Lensmän och hela Allmogen jämte och wederbörande den dödas närmaste Anhöriga, om de sedermera intet fått Kundskap om någon annan Person än de

hwilka redan i detta måhlet blifwit förfärde, hwilcken de kunna för detta dråp i Anledning af wissa omständigheters skuld hålla mistänckt? Men som här till af samtele. Swarades Ney, samt att de inga Andra wiste at angifwa än de som redan warit framme;

Ty blifwer häradet för dulga dråp och Mord giäld uppå denne slag-
ne Mikkel Mikkelsson sakfält till 40 mrk. Smt. och dett i Anled-

Original side 266 b:

ning af dett 26 Capit. dråpm. B. med willia L.L.

10.

Beträffande den twistighet som Borgaren ifrån Tårneå Sigfred Sigfredsson haft med Jöns Ståhlnakas Änckia Margrethe Mikkelsson om en Rehn samt de ord som han i hastighet om honom fält, som skulle han låcka sig wittnen med Bränwiins begaren, berättade Parterne sig nu wara sålunda förlikte, att Jöns Ståhlnakes Änckia betahlar till honom en Reen in Natura elr. 12 dlr. Smt. och uti omkåstningar 6 mrkr. samt at han för det öfriga Återkallar sina ord, hwilken förlikning parterne och med handaband nu inför Rätta bekräftade, för den skull blef och sådant efter begiäran approberat och annoterat.

11.

Sedan lemnades Änckian Brita Henriksdotter som träder i Ächten-
skap med drängen Hans Andersson i Kiockjerf bewiis at han hafwar
afdelt sina barn för hwilka jämwahl Förmyndare äro förordnade som
sielfwa delningz instrumentet uthwiisar och dy-medelst här nu al-
lenast annoterat worder.

12.

Jon Mikkelsson Blind företrädde och gjorde en förfrågan om intet
han så wahl skulle få Ärfwa sin Syster Britha Mikkelsson hwil-
ken jämte barnen död blifwit i Kopporne, som hennes

Original side 267 a:

Mans Broder

Erik Andersson i Caitom by och Lulleå Lappmarck; så lemnades hon-
om till swar, än i så beskaffat måhl, och der inga Andra Äro när-
mare och rättare Arftagare, så Ärfwar han efter lag Syster Lotten
och Erik Andersson i Caitom Broders Lotten hwar efter han kan
rätta sig jämte dehlningz Männerne.

13.

Lapparne Simon Larsson Pannack och Anders Thomasson Åmma blefwo uti deras twistiga sak så wiida förliikte om Arfskapen att Anders Thomasson nu bekommer en Silfwer skied, hwar på som parterne slo-go hwar andra hand, lätt och Rätten der wiid beroo, som här med Antecknades.

14.

Uti twistigheten emellan Lappmannen Anders Heifwä och Notarien i Tårneå Stadh Abraham Hellander förliiktes parterne sålunde att då Heifwä tillställer Hellander en Ox Reen blifwer deras twistighets angående de öfriga bordtkomne Renarne alldeles uphäfwen som begi-ärtes till Protocols flyta måtte och här medelst skiedde.

15.

Sedan Anförde Bonden Anders Andersson ifr. Antikarven at han skall wara förliikter med Hans Olsson i Lainio om de twistiga Giäddar nembl. 1 Lispund och 6 mrkr. fisk,

Original side 267 b:

hwilcket jämwähl Hans Olsson tillstod sålunda att Anders Andersson bekommit uti ett för alt 4 dlr. Kmt. hwar med de och blifwa åtskilde.

16.

Anders Nilsson Walcki i Öfwerbyn Constituerades nu till förmyndare för dess afledne Syster dotter Anna om ett Åhr och 3 månader gammall, hafwandes han efter lag att taga dess Ägendomb till sig, och wiid dess myndiga Åhr henne den samma återställa som här medelst Antecknat warder.

17.

Befallningzman Petter Pipping opwiste ett qvitens Dat. Grebstad Ting i Norje d. 22 Junii 1717, uthgifwit af Mikkel Hwid så lydande.

Jon Nilsson Field Finlapp hafwer betald dend sedwanlige Skatt for hans warelse på denne wästersiide till Norge med 1/2 Rixdlr. hwarföre qvitteres, hwilcket Befallningzman begiärte till Protocols flyta måtte som och här med skiedde, på det samma Rätt måtte wederfaras dem som komma ifr. Norjas Siidan och hiit öfwer.

18.

Den Angaf Henrik Larsson Lauricka i Tingewara huru som afledne Borgaren Jakob Mortensson ifr. Tårneå skall sidstl. Marcknadztiid som med wåld af honom tagit en godh Kiör Reen, producerandes der öfwer till witnes

Original side 268 a:

Länsmannen Per Jonsson Päre samt Tolfman Olof Henriksson Nyman, begiärandes att sådant måtte till Protocols flyta, på det han sin betahlning framdeles af wederbörande bekomma må.

Fördenskull som berörde Personer sådant intygade sant wara, blifwer detta honom här med bewiliat och der öfwer Extract medehlat.

19.

Bonden Johan Josefsson ifr. Öfwer Tårneå Sochn och Helsinge by beswärade sig öfr. Brukz Karlen Anders Ståhlnacka om en Kiör Reen hwilcken han för 5 Åhr sedan skall af honom på god tro och richtig Parolle handlat sålunda; Att der Renen icke wore dugelig, som Ståhlnacka föregaf sig intet hafwa Kiört med, så skulle han sedan antingen dess peningar igien lefwerera elr. med en annan dugelig reen ombyta; hwilket Aftahl Ståhlnackan icke ännu efterkommit, ändock Bonden skall strax den samma odugelige Kiör Renen honom återstält, hwarföre han och ännu begiärar dett Anders Ståhlnacka måtte tillhållas att icke Allenast sitt Contract fullgiöra, uthan och Ehर्सättia honom hwad han uti detta måhlet igienom des förwållan-

Original side 268 b:

de kommit at uthkåsta med hwad mehra här emot sade wåhl Brukz Karlen åthskilligt att inwända, men som han tillstod sig med berörda Bonde om en Kiör Reen på förberörde hwilcken handlat, hwilcken han och tillbakars fått; så förliiktes parterne in för sitttande Rätten sålunda, att Anders Andersson Ståhlnacka gifwar åt Bonden Johan Josefsson 10 dlr. Kmt. samt i Rättegångz Expenser 16 öre Smt. hwilcket som de med handaband Confirmerade, så Lätt och Tingz Rätten der wiid beroo.

20.

Dett hafwer fuller en twistighet warit emillan Anders Thomasson ifr. Lühleå Lappmarck och Jockmock by, samt Simon Larsson Pannack i Öfr. byn och denne lappmarck angående dett, som skulle denne Simon i förledne wintres hafwa trofästat honom dess dotter Anna wid namn, samt till större säkerhet der på af honom tagit åth-

skillige Gåfwar; Men som denne Simon Pannack berättar at sådant tahl dem emellan warit under drickesmåhl allenast, och han mere på Narrii der till gifit sin samtycke än som i något alfware, som han och dagen efter skall strax återstält till Anders Thomasson des gåfwar, sedan han nogare denne saken med des hustru fåt öfwerläggia och befunnit des orimlighet, så wiida des dotter wore ännu et barn, och denne

Original side 269 a:

Wintter fyller först dess 7 Åhr, der Anders Thomasson liikwähl är en Äncklinge och Gammall Man; hwarföre och Pannack nu förmodar det ingen Rätt skall samtyckia ächtenskap fullbordan wid sådane omständigheter, fast än Anders Thomasson hårt der på yrckar, doch uthlät Pannack sig vidare att der han wille så länge wänta till dess flickan blifwer Mönstergild, så wille han intet så wida hoos honom står något Ächtenskap förhindra, förklarandes sig elliest och intet weta med honom annat än som ähra och gott.

Nu påstod wähl Anders Thomasson att hwad dem emellan sålunda blifwit tahlat och beslutit måtte tillbörl. winna dess fullbordan och han igienom lyckiones band få Copulleras med denne dess Brud Anna, hwilken han förmodar wara nu långt Äldre till Åhren än som dess föräldrar henne uthgifwa, hälst som han och förmenar sig hafwa frestat henne samma Natten efter som detta skiedde.

Fördenskull nödgades Rätten samma Piga efterskicka låta, så wähl som Christningz Boken, då uppå noga undersökning befans att denne Anna nu först dess 7de Åhr fylt hafr. uthan det at hon befans mycket liiten

Original side 269 b:

till wext och der hoos Späd och barnsliger; Anna tilspordes om hon låfwat denne Anders Thomasson Ächtenskap? här uppå wiste hon intet att swara, ehuru gärne Rätten sökte dess uthlåtelse att förnimma; och som Anders Thomasson befinnes intet wara af särdeles wilckor än skiönt han nu sielf räknar sig öfwer några och 30 Åhr; så synes han så mycket trägnare willia drifwa uppå Simon Pannackz giorde löfte och tillsäyelse, hwarföre han och nu påstodh af honom förliikning så framt han Anders, skulle willia dess rätt eftergifwa uti denne Ehtenskap handelen;

Omsiider efter åthskilligt tahl parterne emellan, blefwo de sålunda öfwereense, att Simon Larsson Pannack gifwer till Anders Thomasson uthan sielfwa gåfworne, uti ett för alt en Silfwerskiied om 3 lod, hwaremot Anders Thomasson uthfäster sig, att aldrig mera något inspräck giöra uppå detta omtalade Ächtenskapet med dess dotter Anna, uthan lemna henne Alldeles, jämte hennes för-äldrar friihet, at wid dess mogne Åhr inlåta sig uti Ächtenskap med hwilcken som dem synes bäst och tienligast wara, hwilcken

förliikning sedan de med handaband in för rätta stadfästade, begiärandes att den samma

Original side 270 a:

mätte till framdeles efterrättelse jäm-
wähl till Protocols flyta; så blef och sådant dem härmedelst
bewilliat, och sedan detta för parterne uppläsit blifwit
fullkomligen antecknat.

21.

Beträffande silfwerbältet som Olof Henriksson Turck fordrar af gl.
Lensmannen Per Henriksson Sunna, derföre at han efter wanligheten
och praxin här i Lappmarcken intet skall gifwit något der emot då
Turckens Son tagit Länsmannens Styfdotter; så emedan denne
plagseden och så kallade Rutto, att Kiöpa sig hustror, är för
längst här i Lappmarcken aflyst worden, och Per Henriksson dess
uthan igienom Tingz Tolcken Abraham Abrahamssons med nämndens
intygan bestyrcker, att denne Saken för detta uti hr. Häradzhöf-
dingens Bostada tiid warit före, som Alldeles befahle parterne at
efterlefwa Kongl. Mtz. Förordningar, Kyrckiolag och den beskrefne
lagen med recesserne, Så kan och Häradz Rätten denne saken nu in-
tet vidare optaga, uthan at den omnämde Rutto än nu wiidare af-
lystas, som antecknat warder, samt för Allmogen uthtolckades till
fullkomlig efterrättelse.

Original side 271 a:

22.

Den fordran som Brukzskrifwaren Sieur Olof Kobergh gör till
Tolfman Johan Larsson Påfwe uppå en Räkning Sedan Ao. 1713 d. 16
Martii angående 9 dlr. 29 öre Balance till d. 30 Januarii inne-
warande Åhr; Så tillböd Johan Larsson den samma med en Waya elr.
Reen Koo och en Woniola elr. Orak att betahla.

Fördenskull som Olof Koberg begaf sig wiidare uti detta Måhlet att
med Påfwen förliikas så lemnade och Häradz Rätten dem för utinnan
deras friihet i Anledning af Lag och domare Reglornes innehåll som
nu Allenast annoteras.

23.

Sedan ransakades uppbördz Längden af Sigge och Tingewara byar för
innewarande Åhr och som den efter uppropat Man ifr. Man befans
richtig uti wederböranderens närwaro så blef och den samma nu af
Tingz Rätten Verificerat, samt här medelst efter Lappfougde In-
struction de Ao. 1695 d. 12 § här medelst antecknat.

24.

Sedermera afgiordes fölliande Arfskipten efter Olof Hansson gl. Neda och Lars Olsson Wodno hwilcka Länsman Henrik Jönsson i Nederbyn Angifwat och till föllie af Lag och Häradz Rättens tiid efter Annan giorde publicationer härmedelst antecknas såsom de der riktiga befinnes; Item undersökte rätten huru såsom Arfwingarne efter Thomas Lallas hustru Näst-

Original side 271 a:

ledne Åhr blifwit förnögde, hwar öfwer som Lensman Per Jonsson Pära med Tolfman Olof Henriks-son Nyman tillbörligt Nöye wiiste uti wederbörande Arfwingars Närwaro, så blef af samma Arfskipte här medelst Confirmerat, att ingen der å wiidare inspråk giöra skulle wider both som Lag för-mår, Actum ut Supra.

Att för innewarande Åhr 1718 Sakerna uppå ofwannämde Juckasjerfwi Tingställe sålundä Angifne, uptagne, befundne och afdömde äro som här ofwan före Antecknat står witnar med Namn och Signete.

Uppå Häradz Rättens Wägnar

Carl Sadlin

Original side 271 b:

Anno 1718 d. 7 och 8 febr. höltz Ordinarie Laga Ting med Allmogen af Tårneå Lappmarck, Rounulla, Sondowara och Peldojerfwi byar uppå Enoteckis Tingställe närwarande Befallningzman Wählde. Petter Pipping, Tolcken Abraham Abrahamsson och wanlige Nämnden

Nils Nilsson i Caris Sondo Wuoma Anders Andersson Kuttanen
Jon Mikkelsson Kyro i Peldowuoma Jon Hansson i Rounulla
Per Eriksson Eira ibidem

1.

Sedan Tinget efter wanligheten med Tingz Friiden uthlyst war publicerades så wähl uppå detta stället som uppå de för omrörde Tingställen de Kongl. Förordningar Stadgar och Resolutiones som tillförene uti detta Åhrs Protocoll antecknade finnas hwilket nu Allenast härmedelst antechnas uthan at upprepetera hwar och en för sig särdeles.

2.

Här uppå uppwiiste Mons Eriksson Kyrkiowärd en Afskrift af Kongl. Mtz. Allernådigste Resolution dat. d. 15 Jan. 1696 Widimerader af Rådman i Tårneå Wählte. Karl Biörckman samt Anders Burman sålydande. Såsom Landzhöfdingen och Superintendenten underdånigst till kiänna gifwa, huru som den till Lappmarckens Skatt-

Original side 272 a:

Läggning förordnade Commissionen, tillföllje af Kongl. Mtz. Nådigste befallning, har trådt till hoopa med Superintendenten och författat en wiss förordning, hwar efter Prästerskapetz Rättigheter i Lappmarcken skole upbäras af deras Åhörare, hafwandes Landzhöfdingen tillika med Superintendenten der öfwer Stannat uti efterfölliande project, Nemble. att hwar Pastor för uthan dess af Kongl. Mtt. förunte Salario, Niuter åhrl. af en Skatt lapp 1: uti Tiiande 2ne par lapp hanskar, elr. Ett halft lispund giädder. 2: uti Påskmåhl ett gråskin af hwar Person som går till herrans Nattward. 3: uti Juhl Kåst och näst om Marcknadztiiderne Ett lispund wickt af Kiött ellr. fisk och en Ost om en marck wicht efter hwar 30de Waya som Lappen äger. 4: för begrafning efter Skatt lappen elr. dess hustro En Waja, för Barn, dräng och Piga liik elr. Annan Fattig Lapp ett halft lispund Giädder elr. 2ne par Lapphandskar. 5: för lysning och Brudwigning samt Barsedop och Kyrckiogång äfwen liika mycket elr. i dess ställe 12 gråskin.

Altså och emedan Pastores i Lappmarckerne således uppbära sin rättighet i Persedlar af Lapparne, sådant då icke Allenast för

Lap-

Original side 272 b:

pen är drägeligit att åstadkomma, uthan att Pastorerne Synes böra låta sig der wiid nöjde alldenstund det blifwer dem emillan således en liikhet uti uppbörden och de på detta sättet bekomma liika mycket som till förne de fast det misbruket här igienom betygas som een och Annan tillförende här wid har föröfwat, då intet wist Reglemente war upprättat;

Ty will Kongl. Mtt. alt des i Nåder hafwa approberat, hafwandes fördenskull Landzhöfdingen så wähl som Superintendenten att hålla Alfvarsam hand der öfwer, dett sådant må blifwa noga observerat och i Acht tagit, hwilcken sedan den samma för hehla Allmogen jämte hr. Olof Sirma tillbörligen blifwit uppläsen; befaltes den noga efter lofwen och på intet sätt missbruka såframt de laga till tahl undwiika willia; som nu antecknat warder.

3.

Sedan uppwiiste samma Kyrckiowärld Mons Eriksson Tingz Rättens Resolution af d. 5 Martii 1715, af innehåll; Emedan som Henrik Larsson Wassara skall tillförene utaf Häradz Rätten wara förordnat till dehlningzman i Stärbhuusen här wid Enoteckis; Altså förrettar han samma Sysla tillliika med Kyrckiowärlden

Original side 273 a:

Mons Eriksson

äfwen uti Jon Perssons Sourous Stad befans efter Rättens fälte Resolution hwilcket och härmed Confirmerades, att dessa Personer uti Alla Stärbhuus byta måtte samt derföre för Häradz Rätten tillbörlig Räkenskap giöra, som här med Uthtryckeles warder infördt, sedan detta för samtele. Allmogen blifwit tillbörl. uthtolckat.

4.

Dett Kiärade Lappen Thomas Larsson Herman till Lappmannen Anders Josefsson om en 2 Åhrs Waya som i förledne Sommar skall för honom bortkommit, hwilcken Nils Nilsson Comas i fiällen igien funnit samt sedermera lemnat uti Tolfmannen Jon Hanssons by, hwarifr. Anders Josefsson henne afhemtat och sig Aldeles tillägnat; hwar emot Swaranden sig förklarade att han sammalunda berde. tiid en waya bortmistat, och som han uppå denne funnit sitt Märcke, så skall han henne hemtagit förmodandes sig der utinnan icke hafwa illa giordt.

Herman påstod att denna Wayan haft des Märcke uppå öronen, hwarföre han och intet synes kunna des rätt efter gifwa, Ty Nödgades

Rätten deras Märcken infordra som de och hwar för sig inlefwere-
rade, samt det märcket som Wayan haft på öronen, hwilcket Tollf-
man Jon Hansson framlade, och som på undersökning befans

Original side 273 b:

Att des-
sa Märcken wore till alla deklar snart liikformige; Ty Kommo Par-
terne uppå Rättens förestående så wiide till förlikning öfr.
denne Wayan att de bestå halfwa skadan hwardera, blifwandes hon
wärderader för 6 dlr. Kmt. hwar med de uti detta måhlet åthskil-
des.

5.

Lappen Nils Amundsson Kock i Rounulla by, beswärade sig öfr. han-
dels Swännen Henrik Hellant som skulle han honom afhändt 4 Alnar
wallmar wetandes icke hwarföre doch skall han liikwähl sagt till
honom, att jag tager detta så länge till wedermähle på det du
skall swara mig för tinget angående Kieden jag kiöpte af dig wid
wästersiön för 3 wåg.

Henrik Hellandt tillstod sig tagit wallmaret dock icke till den
Ändan att samma behålla, uthan som Lappen nu berättat i synnerhet
derföre att han sålt honom en kied som gådt 2ne gångar om handen
och derföre tagit 3 wåg hwilcken liikwähl befinnes wara Mesing som
han såldt för Silfwer, hwarföre och Hellandt begiärar att Nils
Amundsson för sliikt bedrägerii tillbörligen måtte plichta,
häremot Contesterade Lappen Högeligen sig intet annat förståt än
ju det samma Kiedet warit af Silfwer, som han och aldrig skall
trugat uppå Henrik Hellant, uthan de elliest på godt maneer sins
emillan blifwit eense om

Original side 274 a:

hwarföre Resolverades att då Nils får
sitt Kied till bakars samt Wallmaret, bör han till Borgaren Lef-
werera sin giäld en 3 wåg och de sålunda Åthskilda.

6.

Angående Henrik Persson Souros Änckia Britha Persdotter som Åhr
1716 lofwades att få sitt borttkomne Silfwer igien af Jon Råito
hwilcken nu död är, Men Änckian Margretha Andersdotter lefwer; så
blefwo parterne nu till förlikning Remitterade uti Borgaren Erik
Davidssons och Lappen Henrik Larsson Wassaras närwar, som och
skiedde sålunda, att Henrik Persson Souros Änckia Britha Persdot-
ter bör af Jon Råito elr. dess Änckia Margretha bekomma 4 stk.
Silfr. Skiedar elr. dess wärde 4 Rixdlr. efter 1716 Åhrs Resolu-
tion hwilcket nu och till wederbörande Extraherades och härmed
antecknat blef.

Wiid Samma stund Häradz Rätten denne föregående sak afhandlade ankom igienom Express Kongl. Mtz. Nådige Förordningh Dat. Lundh d. 20 Decemb. 1717 Om Carolinernes halfwa, hela, dubble och fyrdubblas upphäfwande uti Handell och wandell, samt Silfwer Skil-liamyntetz förhöyande medh hwad mera; hwilcket till underdånigst efterlefnad för samtele. Borgerskapet och

Original side 274 b:

Lappallmogen tillbör-ligen straxt publicerat wart som här med införes och Annoterat warder.

7.

Dett Kärade fuller Rådmannen ifr. Tårneå Samuel Krook till Nämde Mannen Nils Nilsson Nifwa om betahlning för 60 Alnar wallmar som han lefwererat till Lars Madsson i Pajala; Så emedan Nifwa sig förklarar att han samma Wallmar tagit af berörda Lars Madsson, hwilcken han och derföre skall tillbörligen förnägt, uppwiisandes der uppå en Kill Kulla elr. Karfstäck som skall innehålla deras dem emellan löpande Räkningar, hwarföre han förmodar sig intet hafwa att giöra med Krooken uti detta måhlet.

Fördenskull anstår saken till nästa Ting då åkiäraden sig dess förinnan bör med nöyachtige Skiähl och bewiis försee hwarföre han kan komma at fordra betahlningen för berörde Wallmar af denna Nils Nilsson, hwilcket parterne antyddes.

8.

Bonden och Nybyggaren Olof Olofsson Baas företrädde berättandes hurulunda som sig wid Mattojärfwi huusligen nedersatt, hwilket under Lappmarck Råå skall liggia, uppwisandes der hoos twänne Documenter dett ena af den 27 Septemb. 1710 underskrifwen

Original side 275 a:

af Mads Henriksson i Marjosari och bewitnat af Comminister i öfwer Tårneå hr. Henrik Tornberg; hwarutinnan Mads Henriksson Cederar åt berörde Baas dess fierde dehl uti Matjajerfwi träsk som ligger under Lappmarckz Råå, emot en Krana om 8 dlr. Kmtz. wärde som han åtniutit förbehållandes sig doch med dess Arfwingar att samma igienlösa, när han der till mächtig blifr., dett andra befinnes af d. 12 Martii i öfwer Tårneå 1701, underskrifwit Af Erik Nilsson i Hellsingbyn med Nils Nilsson ibidem och attesterat af Tårneå Borgarne Erik Isaksson samt Anders Burman, hwarutinnan bede. Bönder Cedera dess dehlar i berörde träsk som ligger i Lappmarcken åt Mikkel och Henrik Persson Asa uti Enoteckis, hwilcka nu befinnes wara döde, och det för 2ne st. Renar som Bönderne bekom-

mit på deras wägnar af Borgaren Anders Burman, hwilcka dehtar och Baas sig nu tillöst hafr. efter Arfwingarnes berättelse nu in för Rätta; begiärandes fördenskull mera nämde Baas att honom skriftele. måtte lemnas tillstånd at få niuta samma dess Booställe oklandrat, då han will efter Kongl. Mtz. Befallning i Rättan tiid Skatten ehrläggia.

Befallningzman Wählde. Petter Pipping

Original side 275 b:

berättade at detta träsket ligger in under Lappmarckz Råå, hwilcket och Allmogen intygade med Läns- och Tolfmän, Ty lemnades Olof Baas fölliade Extractum Protocolli och Häradz Rättens Resolution.

Såsom det befinnes af Befallningzmanne Wählde. Petter Pipping med Nämde män och Lensmäns intygan här uti Enoteckis samt Contracterne af d. 12 Marti 1701, och d. 27 Septr. 1710 att Matjajerfwi land och Strand, hwarest Olof Baas sig för 3 Åhr sedan hastigen neder-satt, förwarit är och blifwer under Lappmarckz Råmärke, och han sielf sig Optager efter förordningarne och Placaterne Cronones Skatt att draga.

Ty gifz och honom här med tillstånd af denne Rätten at till föllia af Kongl. Mtz. allernådigste Placater Dat. Calmar d. 27 Sept. 1643, samt d. 3 Septembr. 1692 der sammastädes åker och Äng uprödia samt Landet till Kongl. Mtz. och fädernes Landetz Tienst Cultivera och förbättra, men ingalunda i giennom olåfliga Skogzhuggen utseda.

9.

Anders Rasmusson i Enoteckis och Thomas Olsson i Korakawuoma, förliktes så wiida om deras Broders och Systerbarn 2 stk. dött-rar Nembler. hwilcka efter föräldrene Petter Rasmusson och Margit Olofsdotter

Original side 276 a:

haft i qwarlåtenskap 30 stk. Ox Renar, 8 Wajor, 2 stk. Järn Gryta, 5 Koppar Kittlar, 10 stk. Nät, en half Not om 15 fambnar, samt 2 par Räf Saxar, Att han Anders Rasmusson tager till sig den ena och Thomas Olofsson den Andra dottran, till dess de sig sielfwa see och förestå kunna; hwilcket såsom enligt med Kongl. Mtz. Allernådigste förmyndare Ordning här medelst Confirmerat och antecknat blef.

10.

Der beswärade sig Rådmanen Samuel Krook ifr. Tårneå Stadh öfr. Olof Amundsson Wolto wid Namn ifr. Rounulla by, hwilcken honom skall olåfle. afhänt 2ne hirfwas hudar samt 3 1/2 lispund gråsiidor och det ifr. dess igien karckade Akja som ståt för Stugu dören, andragandes sig nu gienfåt den ena huden igienom Rådman Anders Burman, hwilken samma Kiänt, förmedelst märcket, då Guttorm Nilssons hustru ifr. Rounulla welat henne till honom försälia, begiärandes derföre att Tingz Rätten här öfwer tillbörlig Ransakning an stilla wille på det sakens rätta sammanhang måtte blifwa uppenbar och i dagzliuset komma.

Fördenskull opwiistes denne huden som berde. Rådmans Märcke påstod samt wärderades för

Original side 276 b:

4 dlr. Kmt. och förekallades Wolto samt tillbörl. förehöltz hwad Kiäromähl, nu emot honom fördes, hwilcken nu Aldeles och in totum här till Nekade;

Guttorm Nilssons hustru blef förestält och tillspordes på hwad sätt hon denne huden af Rådmannens igienkarckade Akjor bekommit som han nu sielf igienkiänner och hon till Salo hoos Rådman Anders Burman uthbudit? Swarade att dess Son Nils wid namn om 15 Åhr skall den samma Kiöpt af Olof Amundsson Wolto, kunnandes hon int-et hafa förmodat at detta skulle haft en sliik påfölgd som nu in-tenderes; doch till at wisa dess hennes Man och att Wolto denne huden till dess Son försält, producerade hon Kyrckiowården Mons Eriksson Ita witnes här utinnan, som uti bägge parternes Närwaro uthan just den wanlige witnes Eden med hand å book aflade, samt der på fölliande Anförde; Att då han förledne afton war uti sin bodh stadder, skall Guttorm Nilssons hustru bett honom tråde af siides och på minnet lägga hwad tahl som falla skulle emellan henne, dess Son och Olof Amundsson Wolto, hwilcket när han efterkommit har berde. hustru med dess Son Nils och denne Wolto inkommit, då de såsom förmärckandes ingen

Original side 277 a:

wara närwarande, hafwa begynt at tahlta sins emillan om denne huden, hwilcken hon Ärnat försälia och Rådman Samuel Krook likwähl sig till ehrkiänt, frågandes Wolto, kan skie Min Son Nils war med dig då du tog denne huden? då Olof Amundsson Wolto swarade, att Nils derutinnan wore Alldeles uskyldiger, uthan jag tog den ensam och förmodade att ingen skulle Sakna henne sade han, och må då intet fruchta, att jag ju will stå derföre.

Sedan beropade sig Guttorm Nilssons hustru uppå Nybyggaren Samuel Olofsson Riskas witnesmähl hwilcken och uthan klander den wanlige

Wittnes Eeden prästerade och uti bägge Parternes närvaro Anförde, att han i Aftans då han varit till stranden sina Ährender, skall Guttorm Nilssons hustru med Sonen Nils och denne Wolto stadt och haft et särdeles tahl sin emillan, då han utaf Woltos egen Mun hörde, att hennes Son Nils fått denne huden af honom och han sielf intet tagit honom som hon nu fruchtar före, men intet skall Wolto förmärckt honom Riska varit så när wid handen att han detta tahlet skulle kunnat förminna som de haft sins emillan.

Nils Nilsson i Karisuando berättar sig och hört samma tahl af Woltos egen Mun, hwilcken

Original side 277 b:

Ännu liikwähl aldeles här till nekade, samt att han aldrig till förene hört af en sådan huud mindre någonsin rört Rådman Krooks Lass, hwar ifr. jämwähl skall ännu saknas 1 do. huud med 3 1/2 lispund Gråsiider. Häruppå tillsades Befallningzman med Nämde männer och de närwarande utaf Allmogen, om denne Wolto tillförene blifwit för Tiufwerii Tingzförder samt huru många gångor? swarades att som de kunna minnas skall han en gång tillförene varit framme då han plichtat med Kroppen, och wore detta nu Andra gången, hwilcket äfwen Capellanen hr. Olof Sirma bekräftade, doch androgo Allmogen ett stort beswär öfwer denne Wolto, som skulle han uti Lappmarcken tiid efter annan åthskilliga Excesser föröfwa, hwilcket at betaga och honom förhindra, ingen dristade sig till för dess stora öfwerdådighet skuld, hwarföre de och begiärade att han måtte skaffas af vägen, ty eliest wore ingen saker för honom till liif, och mindre till dess Egendomb.

Rådmanen Krok tillspordes om han flera witnen Kunde producera, hwars medelst han trodde sig Kunna Wolto öfwer tyga det han jämwähl honom afhänt den Andra huden med Gråsiidorne? Swarade der till Ney uthan förmodar at som

Original side 278 a:

han nu wore uti det ena måhlet öfr. tygadte det Wolto jämwähl måtte widkännas och tillstå att hafwa bordttagit det öfriga som af honom saknas; hwar till doch Olof Amundsson Wolto aldeles nekade.

Rätten lätt sedan igienom see och leta de wid handen warande Protocollo, hwarutinnan Man doch intet Kiärande ehrfara något wara Anfört denna Mannen angående som berättades doch påstodo de förre omnämde at han tilförene en gång, för Tiufwerii plichtat, hwar till Nämndans ompröfwande, hwilcka i Anledning af de gifne omständigheter, samt Eedelige Wittnens betygande intet kunna friikänna denne Olof Amundsson Wolto at han ju denne oppwiiste Renshuden ifr. Rådman Krok Stulit, och Guttorm Nilssons Son wid namn Nils wore derföre oskyldig.

Hwarföre och i Anledning af dett 5 Cap. Tiufb. L.L. som Häradz Nämnd. intet Kunna wärja honom derifr. att han ju denne huden o-låfl. bordttagit som nu blifwit wärderader för 4 dlr. Kmt. dömmas denne Olof Amundsson Wolto efter 1653 Åhrs Strafsordning § 3 samt

Original side 278 b:

Högl. Kongl. Hoff Rättens Universale de Ao. 1714 d. 20 Novemb. för Annan gången bedrifwa tiufnad till tre dubbla Böter som är 4 dlr. samt twänne Söndagars uppanbara Kyrckplicht och det till föllie af Kongl. Mtz. Aller.digste förordning af d. 29 Oc-tob. 1698; her uppå Rådman Krook bekom sin huud igien och Olof Amundsson betalade Böterne med Penningar samt Remitterades till Ven. Minis. Men beträffande Guttorm Nilssons Son Nils wid namn, så blifwer han här medelst af Rätten alldeles befriiader, att på något sätt warit med denne Wolto uti detta förfarande dehlachtiger.

11.

Borgaren ifr. Tårneå Stadh Henrik Curtelius beswärade sig öfwer Lappmannen Nils Olsson Ludwiik af Rounulla by, onsdag 14 dagar sedan, skall med honom Contraherat uti Borgaren Erik Davidssons närwaro, om 3ne stk. Lass hwilcka Lass Ludwik försäkrade att straxt emottaga och skaffa uthföra öfwer Tårneå Sochn och Kuifwa Kangas by, och dett för det här i Lappmarcken gångbare priiset Nemble. 6 dlr. Kmt., hwar på Curtelii dräng wentat ifr. Torsdagen och alt till söndagz middag uthan at någon Kommit ifr. Nils Olsson med de åthfästade Reenar, så att drängen för den om saken skull har nödgatz lemna de twänne

Original side 279 a:

Lassen här på platzen qwar, och med de öfriga begifwa sig uthföre till Monuaniska by goda 15 Muhl här ifr. belägen, hwar igienom Curtelius andragar sig blifwit brackter på omkåstnad att han sielf nödgatz resa ifr. berörde by och hiit opföre igien att wiidare giöra Anstalt om sina lass.

Lappmannen Nils Olsson Ludwik hade här emot intet att förebära annat än skulle detta aftahl fallit honom utur minnet, efter som han skall warit nog drucken då dem emillan här öfr. blifwit slut-it, wil fördenskull intet undandräga sig att skaffa de omrörde Lassen uthföre.

Fördenskull som Borgaren Henrik Curtelius påstod uti Expenses för denne dess Korsareesa 3 dlr., Ty Kunde och Häradz Rätten honom de samma icke förwägra uthan bör Nils Olsson till Curtelius berörde 3 dlr. Kmt. gott giöra, och blifwa de sålunda uti denne Saken åthskilde, sedan han berde. Lassen till förenämde Ordt Kuifwa Kangas uthföre skaffar.

12.

Sedan förordnades af Tingz Rätten, at Arfskapen emillan Nils Ols-son Ludwik och dess Syster Anna Olofsdotter, Henrik Larsson Was-saras Sona hustru, skulle efter deras Farbroder afledne Anders Thomasson tillbörligen jämkas och dehlas till nästa Ting, af Kyrckiowarden Mons Eriksson; hwilcken och

Original side 279 b:

nu för dess goda namn och rychte skuld blef till nämderne antagen, samt den wanlige Tålfmans Eden med hand å book aflade.

13.

Bonden Nils Kock ifr. Monuaniska by och Öfr. Tårneå Sochn beswä-rade sig öfwer Mads Mikkellsson Antis Änckia Margrethe Jönsdotter i Rounulla, om giäld till 6 wåg, jämte en Ren som han ännu skall innehafwa för 10 dlr. Kmtz. wärde alt sedan 1715 elr. 3 Åhr för-flutne; hwarföre som berörde Änckia här emot intet annat hade at förewanda än dess mans hastige och oförmodel. död, så dömes hon skyldig att till Bonden Nils Pock uthan längre tiidh förhalande betahla 6 wåg elr. 12 dlr. Kmt. samt Renen in Natura elr. dess wärde 10 dlr. Kmt. som bägge Kunna åsames om ehrläggia.

14.

Befallningzman Wählde. Petter Pipping androg hurulunda som han förledit Åhr, då den stora döden här i Lappmarcken war, för-medelst dett att Allmogen warit förskingrader, af hwilcken han med retta efter Instructionens innehåll bordt hafwa skiutz, är brachter på om kåstnad uti Lego för Cronones uppbörd till 4 Car-olr. hwilcka Penningar han efter Amund Amundssons Pietos berätt-else till honom

Original side 280 a:

Ehrlagt uppå Rounulla byys Allmoges wägnar, hwar-före som samtele. närwarande uthlåfwade samma tilbörln. gottgiöra, medh hwilcket och befallningzman Pipping wiiste sig nögder, Ty lätt Tingz Rätten nu der wiid förblifwa som här med annoteras.

15.

Sedan uppropades skattningz Längden Man ifr. Man för innewarande Åhr 1718, som befans richtiger, och Ty af dommaren uppå Tingz Rättens wägnar Verificerades, hwar wid Hans Nilsson Likapoika efterlätz at bruka dess fiske wäner uti Naimaka träsk, 3ne Mihler

här ifr. belägit; och blifwer Nybyggarne Lars Stefansson Hoppare med Henrik Henriksson Hätta, säkre dömda för deras försummelse wid Restransakningen till hwar sina 3 mrkr. Smt. efter Lagens Lappfogde Instructionens tydelige innehåll, hwar hoos ännu afhandlades at såsom Per Larsson för sin bräckalighet skull synes behöfwa dimission ifr. Lensmans beställningen uti Rounulla by.

Fördenskull blef denne gången med Befallningz mans Samtycke der till Antagen Anders Josefsson ifr. berörde by,

Original side 280 b:

hwilcken i Alla måhl hafwer att efterlef. de ordres som honom till Kongl. Mtz. ting blifwa anbefalte, och i Synnerhet wid Kongl. Mtz. oppbörd d. 3. 4. 5. och 6. § § uti Lappfogde Instructionen de Anno 1695 d. 8 Julii som ham tillbörligen företolckades.

16.

Höglåfl. Kongl. Hoff Rättens Resolution af d. 21 Martii 1717 opplästes för wederbörande, som adproberar Häradz Rättens fälte domb och utslag af d. 9 febr. 1716 öfwer Lappen Hans Larsson Gunnare och des hustru Ingrid Guttormsdotter att intet wara wählände till at deras Barns midz födzell och omkommande, hwarföre de Liikwähl warit misstänckte och Angifne hwilcket nu härmedelst annoteras.

17.

Sist slötz tinget med beqwämlige lämpningar till denne tiidens swåra och wida uthseende Coniuncturer samt förmaning till ett gudfruchtigt lefwerne; Hwar på nämde mannen Nils Nilsson Nifwa med dess Kammerat Kuttainen, blefwo förnögde för deras Arbete som uppå Tingz Stugan efter ordres anlagt war, hwilcket här medelst annoteras, Actum ut Supra.

Original side 281 a:

Sålunda 1718 uppå Enoteckis Tingställe war in för Rätten Angifwit, optagit, ransakat och afdömt; dett betygar uppå Rättens Wäggar undertecknat medh namn och Signete.

Carl Sadlin